

ZORG

voor het leven

**Draag bij
aan de zorg
voor het leven**
*Steun het werk
van de NPV*

*Mijn vrienden weten niet eens dat
ik een zieke moeder heb.*

Jong en betrokken

- 3 **Voorwoord**
Jong en betrokken
- 4 **Thema**
Oog voor jonge mantelzorgers
- 7 **Nieuwsberichten**
Stijging euthanasieverzoeken jongeren
- 8 **Onder de loep**
Draagmoederschap: een geplande breuk
- 11 **Puzzel**
Puzzelt u mee?
- 12 **Verbonden**
Jong en vrijwilliger
- 14 **Inzicht**
Als leven lijden wordt

Colofon

Tekst NPV • Realisatie Treffend & Co • Drukwerk Verloop drukkerij BV •
Beeldmateriaal eigen beelden, Van der Wal Fotografie en Film, Shutterstock •
Opplage 42.000

Contactgegevens

Postbus 178
3900 AD Veenendaal
Kerkewijk 115
3904 JA Veenendaal

T (0318) 54 78 88
ma t/m vr 9.00-12.30 uur
E info@npvzorg.nl
W npvzorg.nl

✉ x.com/npvzorgnl
f facebook.com/npvzorg
i instagram.com/npvzorg
in linkedin.com/company/npvzorgvoorhetleven
yt youtube.com/c/NPVZorgvoorhetleven

Gesproken versie van ZORG?
Neem contact met ons op.

Voor alle data geldt:
Deo volente.

Duurzaamheid

ZORG wordt CO2-neutraal en zo duurzaam mogelijk geproduceerd. Het plastic folie om ZORG is 100% recyclebaar en mag bij het plastic afval.

Lidmaatschap en ledenvoordelen

Lid worden?

Vul uw gegevens in op npvzorg.nl/wordlid. Wilt u het aanmeldformulier per post ontvangen? Bel dan (0318) 54 78 88 (ma t/m vr 9.00-12.30 uur).

Het lidmaatschap kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd.

Contributie lidmaatschap 2026

De contributie is € 29,50.
Gezinsleden € 12,50.
Jongeren tot 25 jaar € 12,50.

Adreswijziging of opzegging

Geef uw adreswijziging of opzegging bij voorkeur door via npvzorg.nl/contact of mail naar ledenservice@npvzorg.nl. Opzeggen kan schriftelijk voor 1 december.

NPV steunen?

De NPV is een ledenorganisatie die naast lidmaatschappen afhankelijk is van giften. Wilt u het werk van de NPV financieel steunen? Uw gift is welkom op NL11 INGB 0004 7118 88 t.n.v. NPV. Wilt u hierbij uw postcode en huisnummer vermelden? Hartelijk dank!
De NPV is een ANBI. Mogelijk is uw gift aftrekbaar van de belasting.

Voor meer informatie over doneren, periodiek schenken en nalaten aan de NPV kunt u vrijblijvend contact opnemen met Eline Borgdorff, adviseur Relaties & Fondsen, via (0318) 54 78 88 (ma t/m do 9.00-12.30 uur) of efborgdorff@npvzorg.nl.

Ledenvoordeel

Als NPV-lid kunt u gebruikmaken van ledenvoordelen. Ga naar npvzorg.nl/ledenvoordeel.

Jong en betrokken

Eenkele weken geleden had de NPV twee geneeskundestudenten op bezoek. Jonge mensen die vol gaan voor hun studie geneeskunde en straks in de geneeskundige praktijk als volgelinge van Christus hun werk willen doen. Wat betekent dat? Wat kom je dan tegen? Waar moet je op letten? En wat doet de NPV op dit terrein? Het is mooi om met betrokken jongeren te spreken vanuit een gedeelde passie: de zorg voor het leven vanuit christelijk perspectief.

Jong en betrokken is het thema van deze uitgave van ZORG. U kunt lezen over jonge mantelzorgers. Tieners die zorgen voor ouders of voor broer of zus en wat dat betekent voor hun jonge jaren. Deze zorg vraagt veel en doet veel.

27 mei was er een NPV-symposium getiteld *Wet draagmoederschap: nieuwe kaders, nieuwe vragen* in Nieuwspoor Den Haag. Daar sprak Olivia Maurel die via draagmoederschap geboren is. Indrukwekkend is haar verhaal daarover. U kunt het verderop in dit magazine lezen. De NPV heeft aandacht gevraagd voor de situatie van het kind, zodat er niet alleen gedacht wordt vanuit de wensouders, maar vooral vanuit het kind dat geboren wordt.

Onze voormalige stagiaire Emma schrijft over de bezoeken van een jongere aan een oudere en wat deze voor beiden betekenen. En u kunt lezen over een jongere die veel van haar opa houdt en niet goed weet hoe te reageren op het feit dat de zieke opa over euthanasie praat met de dokter.

U merkt al wel: de zorg voor het leven heeft veel aspecten. Bijzonder dat jongeren willen meeleven, meedenken, mee zorgen. Laten wij voor hen en met hen mee bidden dat in elke zorgsituatie Christus aanwezig mag zijn als de Heere van al het leven. Zijn liefde en zorg mogen we proberen te weerspiegelen.

dr. Bert-Jan Heusinkveld,
directeur-bestuurder

Oog voor jonge mantelzorgers

Heleen Polinder

Kent u een jonge mantelzorger in uw omgeving? De kans bestaat dat u niet direct iemand kunt bedenken. Toch is een op de vijf kinderen/jongeren een jonge mantelzorger. Dat zijn meer dan een half miljoen jonge mantelzorgers in Nederland.

Jonge mantelzorgers zijn kinderen en jongeren tot en met 24 jaar die opgroeien met een gezinslid dat chronisch ziek of gehandicapt is of een psychische aandoening heeft. Met deze definitie kent u waarschijnlijk wél iemand die een jonge mantelzorger is. Dat meisje met een gehandicapt broertje, dat ze altijd moet helpen met eten. Die puber met een chronisch zieke vader, die vaak klusjes doet en zich verantwoordelijk voelt voor zijn moeder. Een jongen waarvan de moeder manisch depressief is, waardoor hij zich terugtrekt om haar niet te belasten. Allemaal situaties waarbij er sprake is van jonge mantelzorgers.

Gevolgen

Als buitenstaander vinden we het verhaal van Daan heftig. Maar jonge mantelzorgers groeien vaak mee in de situatie met de beperkingen van hun vader, moeder, broertje of zusje. Ze leren al jong verantwoordelijkheid te nemen en rekening te houden met deze beperkingen. Ze zijn vaak zelfstandiger en onafhankelijker dan leeftijdsgenoten die deze zorgen niet hebben.

De gevolgen voor deze jonge mantelzorgers moeten we niet onderschatten. Hun grote verantwoordelijkheidsgevoel kan ten koste gaan van de eigen ontwikkeling. Ook kunnen ze zich zorgen maken over bijvoorbeeld de vraag: wat als mijn moeder overlijdt? Of: hoe moet het met mijn gehandicapte broertje of zusje als mijn ouders er niet meer zijn?

Lichamelijke signalen kunnen optreden, denk aan vermoeidheid. Maar ook psychische problemen, zoals angst, stress of depressieve klachten. Op school kan het minder goed gaan door slechtere concentratie. Ook sociale contacten kunnen erbij inschieten, terwijl ze die juist zo nodig hebben.

Parentificatie

Wanneer er te veel van een jonge mantelzorger gevraagd wordt en hij/zij daar te weinig voor terugkrijgt van zijn/haar ouders, kan er in extreme gevallen sprake zijn van parentificatie. Dit houdt in dat een kind/jongere langdurig de rol van de ouder op zich neemt, met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. Het gaat om zorg die niet passend is bij de leeftijd van een kind/jongere en schade brengt aan de eigen ontwikkeling. De gevolgen hiervan kunnen ernstig zijn. Als jonge mantelzorgers voortdurend overvraagd worden, doen zij veel faalervaringen op, waardoor een negatief zelfbeeld kan ontstaan. Jonge mantelzorgers kunnen soms niet goed voor zichzelf opkomen en vertonen sociaal wenselijk gedrag. Het kan gebeuren dat kinderen te weinig toekomen aan spelen, terwijl ze het spel en anderen wel nodig hebben om zich te ontwikkelen. Pubers kunnen zich zo verantwoordelijk voelen voor het gezin dat ze meer thuisblijven dan goed is voor hun (sociale) ontwikkeling.

Het verhaal van Daan

Daan (13 jaar) is jong en mantelzorger. Hij vertelt: 'Mijn vader is alleen de weekenden thuis, omdat hij vrachtwagenchauffeur is. Ik ben enig kind. Mijn moeder heeft zware migraineaanvallen, waardoor zij soms dagen in bed ligt met de gordijnen dicht. Ook heeft ze twee jaar geleden een zware operatie ondergaan in haar buik en bleek ze een tumor bij haar darm te hebben. Daardoor is zij verzwakt en moe. De dokter denkt dat zij daar niet helemaal van zal

opknappen. Op de dagen dat mijn vader er niet is, zorg ik voor mijn moeder. Ik maak haar ontbijt klaar en zorg dat er 's avonds warm eten op tafel staat. Verder zorg ik ervoor dat het huis een beetje netjes blijft. Eigenlijk spreek ik alleen met vrienden in het weekend af, want dan is mijn vader thuis. Mijn vrienden komen nooit bij mij thuis, want dat is te druk voor mijn moeder. Mijn vrienden weten niet eens dat ik een zieke moeder heb. Ik ben soms bang dat mijn vader een ongeluk krijgt of dat mijn moeder nooit meer beter zal worden.'

Foto ter illustratie.

Oog voor jonge mantelzorgers

Nu we waarschijnlijk wel iemand in gedachten hebben die een jonge mantelzorger is, kan de vraag opkomen: wat zou ik kunnen doen om deze jonge mantelzorger te steunen? Jonge mantelzorgers zijn normale kinderen in een moeilijke situatie. Ze vinden zichzelf vaak niet bijzonder. 'Natuurlijk help ik extra waar dat kan', zou een uitspraak van ze kunnen zijn.

Terwijl wát ze doen, wel bijzonder is. Dat mogen ze best weleens horen. Ze willen niet zielig gevonden worden, maar ze willen wel gezien, gehoord en erkend worden. Laat merken dat u oog voor hen heeft. Stuur een kaartje of appje ter bemoediging of spreek hen even aan en vraag hoe het gaat. Of geef tips die hen verder kunnen helpen (zie kader). Een klein gebaar kan een groot verschil maken.

TIPS VOOR JONGE MANTELZORGERS**1. Deel je zorgen**

Praat met iemand die je vertrouwt, zoals een vriend(in), familielid of mentor. Het lucht vaak op om je verhaal te delen.

2. Vertel het op school of werk

Vertel je leraar, mentor, decaan of leidinggevende over je thuissituatie. Dit kan voor begrip zorgen als je een keer iets niet af hebt of afwezig bent. Samen kun je kijken naar oplossingen.

3. Geef aan wanneer het te veel wordt

Je hoeft niet alles alleen te doen. Vraag of iemand iets van je kan overnemen. Dat is niet egoïstisch, maar nodig om het vol te houden. Weet je niet bij wie je terecht kunt? Bel de Mantelzorglijn (030) 760 60 55 of stuur een Whatsappbericht naar (06) 27 23 68 54. Zij denken mee en verwijzen (eventueel) door.

4. Blijf leuke dingen doen

Sporten, afspreken met vrienden of muziek luisteren: het helpt te ontspannen en om even los te komen van de zorg. Tijd voor jezelf is belangrijk!

5. Stel vragen

Wil je meer weten over de ziekte of beperking van je familielid? Vraag uitleg aan je ouders, huisarts of een verpleegkundige. Goede informatie kan je geruststellen.

6. Steun van NPV-vrijwilligers

Kun je wel een steuntje in de rug gebruiken? Kijk dan op webpagina npvzorg.nl/afdelingen of er NPV-vrijwilligers actief zijn in jouw buurt en neem contact op met de coördinator.

DE NPV KOMT OP VOOR (JONGE) MANTELZORGERS!

Mantelzorgers, jong en oud, zorgen vaak lange tijd voor een zieke naaste. Dat is zwaar. De NPV vraagt aandacht voor hun situatie en zet zich in voor goede steun en zorg. Ook geeft de NPV duidelijke informatie en laat zij de stem van de mantelzorger horen in het publieke debat over zorg en het levenseinde.

Veel NPV-Thuishulpvrijwilligers zetten zich in om mantelzorgers te ondersteunen. Zij bieden gezelschap aan de zieke, maken een praatje, gaan samen wandelen of waken bij iemand die ernstig ziek is. Zo krijgen mantelzorgers ruimte om op adem te komen en het vol te houden.

Voor jongeren

Bron: Mantelzorg.nl

EUTHANASIE**Stijging euthanasieverzoeken onder jongeren die psychisch lijden**

Steeds meer jongeren vragen om euthanasie, omdat zij psychisch lijden. In de praktijk leidt een klein deel van deze aanvragen daadwerkelijk tot euthanasie. Veel verzoeken worden afgewezen of later ingetrokken. Maar dat maakt het probleem niet kleiner. Dat veel jongeren deze stap zetten, laat zien hoe diep hun wanhoop is. De NPV vindt dit een alarmerende ontwikkeling. Jongeren staan aan het begin van hun leven en hun situatie kan veranderen, zeker bij psychische problemen.

Stop het normaliseren van euthanasie!

In plaats van euthanasie steeds meer als een normale keuze te zien, zouden we alles op alles moeten zetten om jongeren juist te ondersteunen met hulp, perspectief en hoop. De NPV is daarom vóór goede zorg die nabijheid en verlichting biedt en doet een beroep op kerk en samenleving: laten we gezamenlijk kiezen voor een cultuur waarin leven wordt gekoesterd en waarin we zorg bieden aan jongeren in kwetsbare situaties. Lees meer over de Nederlandse euthanasiecijfers van 2025 op de webpagina npvzorg.nl/nieuws/stijging-aantal-euthanasiegevallen-zorgwekkend.

Digitale keuzehulp**Meer weten over deze thema's?**

- 🔴 Prenataal onderzoek
- 🔴 Gezinsvorming en anticonceptie
- 🔴 Omgaan met verminderde vruchtbaarheid
- 🔴 Orgaandonatie
- 🔴 Tijdig nadenken over het levenseinde

Ga naar npvzorg.nl/keuzehulp

VRIJWILLIGERS**De kracht van doen**

Dit jaar staat Nederland, samen met de rest van de wereld, stil bij de kracht van vrijwilligers. Het Internationaal Jaar van de Vrijwilliger - uitgeroepen door de Verenigde Naties - geeft ons de kans om zichtbaar te maken hoeveel vrijwilligers betekenen voor onze samenleving. Het internationaal jaar staat in het teken van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's), omdat vrijwilligerswerk direct en indirect bijdraagt aan het realiseren van de mondiale agenda voor een rechtvaardige, veerkrachtige en duurzame toekomst. Met de campagne 'De kracht van doen' wil Vereniging VrijwilligerswerkNL laten zien hoe vrijwilligers, met kleine dagelijkse gebaren en grote betrokkenheid, een indrukwekkend verschil maken.

INTERNATIONAAL
JAAR VAN DE
VRIJWILLIGER 2026

Draagmoederschap: een geplande breuk

Yvonne Geuze

Ons land kent een praktijk rond draagmoederschap die regelmatig tot problemen leidt. Om dat te veranderen, wil de overheid draagmoederschap in de wet regelen. Dan kunnen draagmoeders zich actief aanbieden en zijn afspraken over het kind beter juridisch geregeld.

Het wetsvoorstel wil draagmoederschap 'verantwoord' regelen. Maar is dat wel mogelijk? Of is draagmoederschap per definitie niet verantwoord te reguleren, omdat er sprake is van een geplande breuk in de relatie tussen een kind en de enige moeder die het kent?

Olivia Maurel (1991) is geboren via draagmoederschap. Vanuit haar ervaringen pleit zij voor een verbod op deze praktijk. Voor ZORG deed zij haar verhaal.

Je bent geboren via draagmoederschap. Kan je uitleggen wat dat in jouw situatie inhield?

Ik ben niet simpelweg 'geboren'. Ik was het resultaat van een regeling. Nog vóórdat ik bestond, werd vastgelegd dat ik gedragen en afgestaan zou worden. Andere mensen - degenen die een kind wilden - organiseerden het, betaalden voor dit proces en wachtten op mij.

Ik ben genetisch verbonden met de man die mij heeft opgevoed en de vrouw die mij droeg. Maar wat mijn verhaal bepaalt, is dat vanaf het allereerste begin een scheiding was gepland.

Ik werd negen maanden gedragen door een vrouw wiens stem, hartslag en aanwezigheid mijn wereld vormden. Vervolgens werd ik bij de geboorte van haar afgenomen: bewust, wettelijk en onomkeerbaar.

Hoe heb je ontdekt dat je via draagmoederschap bent geboren?

Ik heb altijd al het gevoel gehad dat er iets niet klopte. Niet alleen lichamelijk, maar ook instinctief ervoer ik geen gelijkenissen met de vrouw die mij opvoedde. Ik kon dat niet uitleggen, maar droeg een stille gewaarwording met mij mee dat mijn verhaal onvolledig was. Op mijn zeventiende begon ik online te zoeken en ontdekte ik dat ik via draagmoederschap geboren was.

Jaren later, op mijn dertigste verjaardag, deed ik een DNA-test. Toen werd alles echt. Ik vond een neef, halfbroer, halfzussen en uiteindelijk de vrouw die mij heeft gedragen en gebaard. Zij nam zelf contact met mij op. Op een dag zei zij iets wat ik nooit zal vergeten: 'Als ik je nog één keer had mogen vasthouden, had ik je niet laten gaan.'

Die zin onthulde wat draagmoederschap probeert uit te wissen: dat er een band was ... en dat die was verbroken.

Welke impact heeft het feit dat je via draagmoederschap bent geboren op jou gehad?

De scheiding tussen moeder en kind bij draagmoederschap is geen ongeluk of tragische omstandigheid, maar doel van het proces.

De wetenschap is duidelijk: tijdens de zwangerschap ontstaat een diepe biologische en emotionele verbinding tussen moeder en kind. De baby herkent haar stem, geur en ritme. Dat is geen ideologie, maar biologie.

Wanneer die band bij de geboorte wordt verbroken, ervaart het kind een breuk. Bij mij vertaalde zich dat in een diep gevoel van verlating, identiteitsverwarring en emotionele instabiliteit. Ik heb geworsteld met verslaving en 'ergens bij horen'. Ik worstelde met het begrijpen van wie ik was en waar ik vandaan kwam. Natuurlijk kunnen ook andere factoren meespelen bij deze gevoelens, maar suggereren dat draagmoederschap geen impact heeft op deze gevoelens is het ontkennen van de werkelijke aard van draagmoederschap. Je kunt geen breuk plannen aan het begin van een leven en doen alsof dat geen gevolgen heeft. ➤

Nog vóórdat ik bestond, werd vastgelegd dat ik gedragen en afgestaan zou worden.

Wie beschouw jij als je ouders?

Ik wil dit niet simplificeren. Er zijn een man en vrouw die mij hebben opgevoed en deel uitmaken van mijn geschiedenis. Maar er is ook de vrouw die mij heeft gedragen, gebaard en wiens lichaam mijn eerste thuis was.

Draagmoederschap verdeelt moederschap in categorieën: genetisch moederschap, moederschap tijdens de zwangerschap en sociaal moederschap. Maar voor een kind worden deze onderscheidingen niet ervaren als helder en gescheiden, maar als fragmentatie.

Ik ben het kind van al deze realiteiten en het slachtoffer van het feit dat ze doelbewust uit elkaar zijn gescheurd.

Hoe kijk jij aan tegen draagmoederschap als het niet-commercieel is en er liefdevolle ouders zijn?

De liefde van ouders is niet het probleem. Je kunt liefdevolle ouders hebben en toch een fundamenteel verlies ervaren. Maar de ethische vraag is niet of sommige kinderen gelukkig lijken, maar of het juist is om de scheiding van moeder en kind te organiseren.

Er bestaat geen puur belangeloos draagmoederschap. Zelfs als er geen winst wordt gemaakt, zijn er altijd vormen van compensatie, druk, verwachtingen en emotionele verplichtingen. De kernhandeling blijft hetzelfde: een vrouw draagt een kind dat zij moet afstaan.

Wat zou je willen zeggen tegen de Nederlandse overheid die binnenkort een wetsvoorstel bespreekt voor 'verantwoord' en niet-commercieel draagmoederschap?

Je kunt geen systeem reguleren waarvan de kern bestaat uit de geplande scheiding van een moeder en haar kind. Je kunt betalingen, contracten en klinieken reguleren, maar niet

de emotionele en biologische realiteit van geboorte. Er bestaat geen 'verantwoorde' manier om het afstaan van kinderen te organiseren.

Als je kinderen écht wilt beschermen, moet je beginnen bij hun rechten en niet bij de verlangens van volwassenen. Het eerste recht van een kind is niet om het object van een regeling te zijn, maar om geboren te worden in een relatie met de moeder in plaats ervan te worden gescheiden.

NPV-campagne: Denk vanuit het kind!

Waar in het debat over draagmoederschap de wensen van volwassenen vaak centraal staan, benadrukt de NPV: Denk vanuit het kind!

Deze oproep stond centraal in de campagne die we in april en mei hebben gehouden. Wellicht heeft u het gelezen en gezien in kranten, magazines, nieuwsbrieven en social media of gehoord op de radio?

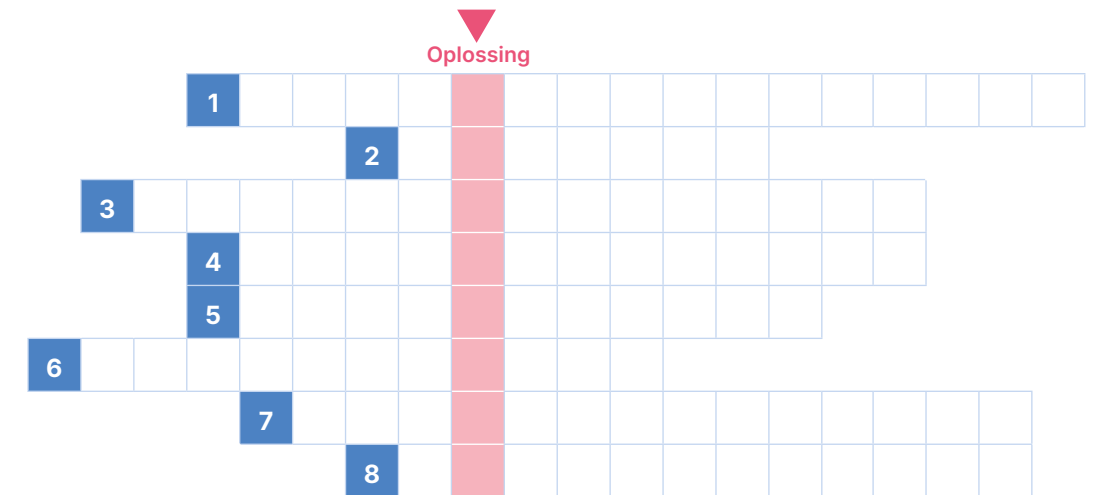
Ook organiseerde de NPV op 27 mei een indrukwekkend symposium over draagmoederschap in Nieuwspoort, Den Haag. Hier werden de maatschappelijke, juridische en ethische perspectieven van het wetsvoorstel over draagmoederschap belicht.

Lees verder en laat uw stem horen

Wilt u meer weten over draagmoederschap en het symposium? Op npvzorg.nl/draagmoederschap-info vindt u meer informatie. Daar kunt u ook de petitie tegen het wetsvoorstel tekenen.

Puzzelt u mee?

- Over welk wetsvoorstel wordt in dit magazine onder andere geschreven?
- Wartoe riep de NPV de achterban op?
- Wat ligt onder vuur?
- Wat moeten we niet met de gevolgen voor jonge mantelzorgers?
- Wat studeren de studenten die bij de NPV op bezoek kwamen?
- Op wie doet de NPV onder andere een beroep?
- Welk woord betekent: wanneer een jongere langdurig de rol van de ouder op zich neemt?
- Wat is vrijwilligerswerk?

Oplossing gevonden?

We ontvangen de oplossing graag uiterlijk 1 augustus 2026 via onze webpagina npvzorg.nl/inzending-puzzel of per post: **NPV, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL**. Vergeet niet de envelop te frankeren en ook uw naam en adres te vermelden.

Prijs

Een van de juiste inzendingen ontvangt **Qwixx**, een gezelschapsspel voor de hele familie.

EMBRYODEFINITIE ONDER VUUR

In embryo-lookalikes zijn cellen gevonden die niet voorkomen in een menselijk embryo. Dit maakt duidelijk dat de discussie over de definitie van een embryo fundamenteel is: het gaat om het verschil tussen menselijk en mensachtig leven.

Wetenschappers kunnen embryoachtige wezens creëren uit huidcellen. Structuren die embryo's nabootsen en in feite klonen zijn. Daarom willen sommige politici deze wezens dezelfde beschermwaardigheid geven als klassieke embryo's (nu wel!) en daarmee via een achterdeurtje kweken en experimenteren wettelijk toestaan.

De NPV trad op door de belangrijkste feiten voor de Tweede Kamer helder te maken. Met haar gecombineerde medische, juridische en ethische expertise drong ze er bij de Kamer op aan het begrip 'embryo' niet verder uit te hollen. Als niet meer duidelijk is wat een mens is, kan hij niet meer goed worden beschermd. De inbreng van de NPV bleef niet onopgemerkt: het kabinet zelf kwam met een formele reactie. Kijk voor meer informatie op npvzorg.nl/nieuws.

Foto ter illustratie.

Emma de Leeuw

Als je jong bent en volop in het leven staat, lijkt het zorgen voor de zwakkeren vaak niet aantrekkelijk. Toch draait het niet altijd om wat je graag wilt doen, maar om wat je misschien wel hoort te doen. Harm, een twintiger uit de gemeente Vijfheerenlanden, deelt zijn ervaring als jonge vrijwilliger.

Eenzaamheid en ellende

In zijn werk komt Harm veel in aanraking met eenzaamheid en ellende. Hij moet ervoor blijven waken dat hij empathisch blijft en zijn werkomstandigheden hem niet verharderen. 'Als je echt naar iemand kijkt, zie je vaak dat diegene gevormd is door de omstandigheden waarin hij is opgeroeid.' Die blik op de mens herkent hij ook in het evangelie. 'In Mattheüs 9:9 staat dat Jezus een mens zag. Het maakt niet uit wat iemand doet, een mens heeft waarde, omdat hij is gemaakt naar Gods beeld.'

Hoe ben je in aanraking gekomen met vrijwilligerswerk?

'Wat je je moeder ziet doen, dat ga je zelf ook doen.' Zo ontstond ook het contact met de tachtiger Kees*. Mijn moeder werkt als wijkverpleegkundige. Zij kwam bij Kees thuis en zag de puinhoop waarin hij leefde: hij rookte en dronk veel. Op haar aanraden ben ik eens langsgedaan om zijn statiegeldflesjes in te leveren.' Inmiddels bezoekt Harm deze man al ruim tweeënhalf jaar wekelijks.

Wat motiveert jou om met het bezoeken van Kees door te gaan?

'Ik ben eens een aantal maanden niet geweest, tot ik wakker werd met de Bijbeltekst in mijn hoofd: Voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij

*naam gefingeerd vanwege privacy

gedaan (Mattheüs 25:40). Ik wilde nog steeds niet en bleef het uitstellen, tot het me echt te sterk werd. Toen ik aankwam, bleek dat Kees die dag jarig was. Ik ben ervan overtuigd dat het de Heere is die mij naar hem toe heeft gestuurd, het kan geen toeval zijn. Die dag is een grote bemoediging geweest om de reguliere bezoeken weer op te pakken.'

*Toen ik aankwam,
bleek dat Kees die
dag jarig was*

Waarom vind jij het belangrijk om je in te zetten voor een ander?

'Er is zoveel nood in de wereld en er zijn zoveel mensen die ontzettend eenzaam zijn en behoefte hebben aan contact. Als je bent opgegroeid in een omgeving waar jij dat allemaal wel hebt, dan moet je er ook van kunnen delen. Dat is een opdracht van God. Door er te zijn voor iemand die bijna niemand heeft, ervaar je hier op aarde al vervulling en vrede in je hart en uiteindelijk nog meer in de hemel.'

Vrijwilliger worden?

Heb jij net als deze jonge vrijwilliger een hart voor de kwetsbaren in de samenleving? Word vrijwilliger. Kijk voor meer informatie op webpagina npvzorg.nl/wordvrijwilliger.

TIP
lees ervaringsverhalen
over vrijwilligerswerk
op [npvzorg.nl/
thuishulp](https://npvzorg.nl/thuishulp)

Als leven lijden wordt

Rineke Heij

Vraag

Mijn opa is ongeneeslijk ziek en ziet het leven niet meer zitten. Hij vertelde me dat hij met de dokter praat over euthanasie. Is het gek dat ik begrijp dat hij daarover nadenkt? Mag ik dat denken? God bepaalt toch het einde van ons leven?

Antwoord

Wat verdrietig dat je opa zo ernstig ziek is. En dat hij het leven niet meer ziet zitten. Wat geeft dat moeilijke vragen. Voor hem, voor jou en voor iedereen die jouw opa kent.

Zullen we samen eens kijken naar jouw vragen? Het is goed om tegen elkaar te zeggen dat een erge ziekte en de behandeling ervan heel zwaar kunnen zijn voor iemand. Gelukkig kan tegenwoordig veel pijn en lijden worden verlicht. Maar het is ook eerlijk om te zeggen dat we niet altijd al het lijden kunnen wegnemen. Je vertelt niet precies wat je opa heeft en wat er allemaal al gedaan is. Wat je wel vertelt, is dat hij het leven niet meer ziet zitten. Mijn gedachten blijven bij deze zin hangen. Want eigenlijk wil je opa niet echt sterven. Het leven voelt voor hem zó zwaar, dat hij niet meer weet hoe hij het leven kan leven. Daarom vraagt hij zich af of euthanasie een oplossing kan zijn.

Het is niet gek dat je begrijpt dat hij daarover nadenkt. Want wat is het moeilijk om iemand die zo dicht bij je staat te zien lijden. En te horen dat hij zo eigenlijk niet verder wil leven. Dat doet pijn om te horen. Je wilt dat je opa het laatste stukje van zijn leven niet hoeft te lijden.

'Mag ik dat denken?', schrijf je. Je vraagt jezelf misschien af of je door het begrijpen ervan niet eigenlijk zegt dat je het ermee eens bent. En dat botst in je hoofd omdat je weet dat God het begin en het einde van ons leven bepaalt. Dat is waar. Als we geloven dat God de Schepper en Eigenaar van het leven is, dan geloven we ook dat Hij beslist wanneer het leven begint en eindigt.

Jouw opa kan niet meer beter worden, maar hij kan wel goede zorg krijgen. We noemen dat palliatieve zorg. Die zorg is niet meer gericht op genezen, maar wél op verlichting van zijn lijden en troosten. Omdat het leven van jouw opa - met alle moeite, pijn en lijden - ertoe doet. Zo kan goede zorg waarde toevoegen aan zijn leven.

*Luister naar Mij, u, die door
Mij gedragen bent vanaf de
moederschoot. Tot uw ouderdom
toe zal Ik Dezelfde zijn, ja, tot uw
grijsheid toe zal Ik u dragen.*

(Jesaja 46:3-4)

Mogelijk vraag je je af hoe je met je opa hierover kunt praten. Weet dat ook jij het lijden van opa niet kunt wegnemen. Vertel hem maar gewoon wat jij denkt en voelt: 'Ik begrijp dat u zich zo ziek voelt en graag wilt dat het lijden stopt. Maar ik vind het wel moeilijk dat u nadenkt over euthanasie. God leidt toch ons hele leven tot aan het einde? Kan de dokter nog meer doen om uw lijden minder te maken? Ik wil u niet missen!' Zo mag je in deze moeilijke tijd dicht bij jouw opa zijn. Dat is niet makkelijk, maar wél heel waardevol! ■

Heb je ook wel eens te maken een soortgelijke situatie?

Kijk eens op de NPV-website voor thema's die gaan over moeilijke vragen tijdens het leven. De NPV-Advieslijn denkt graag met je mee via:

- 📞 chat (kan ook anoniem)
- 📞 telefoon (0318) 54 78 88
- 🌐 webpagina npvzorg.nl/advieslijn voor contact met de Advieslijn
- 🌐 webpagina npvzorg.nl/thema voor meer onderwerpen

Breng leven terug in Nederland

Steun het werk van de NPV!

De NPV komt op voor het leven en roept kerken, politiek en samenleving op om een cultuur van leven te bevorderen, waarin (pril) leven wordt beschermd en goede zorg wordt geboden aan jongeren én ouderen in kwetsbare situaties.

NPV waarschuwt voor kloon-experimenten

Aantal Nederlanders dat koos voor euthanasie vorig jaar gestegen.

Psychiaters worstelen met meer euthanasieverzoeken van jongeren met psychisch lijden.

Meerouderschap is niet in het belang van het kind

Draagmoederschap legaliseren?

NPV start petitie: Denk vanuit het kind. Een kind is geen recht.

Een abortuspil online kunnen bestellen?

NPV zegt: dat is onnodig en bovendien gevaarlijk.

Draag bij aan de zorg voor het leven

U kunt het werk van de NPV financieel steunen via deze QR-code of door een bijdrage over te maken op **NL11 INGB 0004 7118 88** t.n.v. NPV o.v.v. **BRENG LEVEN**.

npvzorg.nl

(0318) 54 78 88
ma t/m vr 9.00-12.30 uur

voor persoonlijk
medisch-ethisch advies

stem voor
het leven

vrijwillige thuishulp
voor iedereen